

Αποτελέσματα 3ης Έρευνας Συγκυρίας

1. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Ταυτότητα της Έρευνας

Χρόνος διεξαγωγής: 05.2021 – 06.2021

Μεθοδολογία: Χρησιμοποιήθηκε δομημένο ερωτηματολόγιο με ερωτήσεις: i) κλειστού τύπου ii) μίας απάντησης και iii) πολλαπλών επιλογών. Στις ερωτήσεις απάντησαν εκπρόσωποι των εταιρειών του δείγματος. Το ερωτηματολόγιο παρατίθεται στο Παράρτημα Β.

Μέθοδος συλλογής στοιχείων: Τηλεφωνική επικοινωνία ή αποστολή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (email) του διαδικτυακού συνδέσμου <https://forms.gle/993fpDcruJYnPoL7> και ηλεκτρονική συμπλήρωση του ερωτηματολογίου στην ειδική πλατφόρμα.

Δείγμα: 300 επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο Δήμο Πειραιά .

Σκοπός: Η διερεύνηση της τρέχουσας συγκυρίας, τα προβλήματα και οι προσδοκίες των επιχειρήσεων του Δήμου Πειραιά σε μια δύσκολη χρονική περίοδο για την ελληνική οικονομία λόγω των επιπτώσεων της υγειονομικής κρίσης του COVID -19.

2. ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ 3^{ΗΣ} ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ

Η υγειονομική κρίση παραμένει ο πλέον καθοριστικός παράγοντας των οικονομικών εξελίξεων, εγχωρίως και διεθνώς και αναμένεται να βρίσκεται σε αυτή τη θέση καθ' όλο το 2021. Την τρέχουσα περίοδο, οι εξελίξεις αφορούν στην αυξανόμενη πρόοδο στη διαδικασία του εμβολιασμού, την αξιοποίηση των εύκολα προσβάσιμων tests για τον εντοπισμό του ιού, τη χαλάρωση ορισμένων εκ των περιοριστικών μέτρων από την αρχή του Απριλίου και την επανεκκίνηση των κλάδων του λιανεμπορίου, της εστίασης της ψυχαγωγίας και του τουρισμού.

Η παρούσα έρευνα παρακολούθησης της συγκυρίας εστιάζει στην ανάλυση και σύγκριση (σε συνέχεια των προηγούμενων ερευνών) των εκτιμήσεων και των προσδοκιών των επιχειρήσεων σχετικά με την πορεία της δραστηριότητάς τους, τόσο κατά το 2^ο όσο και κατά το 3^ο τρίμηνο του 2021.

Στο πλαίσιο αυτό, η σταδιακή επανεκκίνηση της ελληνικής οικονομίας το τρέχον τρίμηνο δείχνει να έχει επηρεάσει ανάλογα τις εκτιμήσεις και τις προσδοκίες των επιχειρήσεων, οι οποίες σε γενικές γραμμές **αναδεικνύουν ένα αίσθημα συγκρατημένης αισιοδοξίας** σε αντίθεση με τις δύο προηγούμενες έρευνες.

Ειδικότερα, οι **εκτιμήσεις** των επιχειρήσεων για την μέχρι τώρα πορεία των υπό εξέταση μεγεθών διαμορφώνουν (κατά κύριο λόγο) θετικά ισοζύγια απαντήσεων γεγονός που υποδηλώνει ότι οι θετικές αποκρίσεις υπερτερούν των αρνητικών έστω και με μικρή διαφορά. Ωστόσο λαμβάνοντας υπόψη την προηγούμενη έρευνα, η σύγκριση των σχετικών αποτελεσμάτων δείχνει ότι σημαντικός αριθμός επιχειρήσεων μετακινείται κατά κύριο λόγο στις ουδέτερες και δευτερευόντως στις θετικές επιλογές γεγονός που αναδεικνύει μια μετριοπαθή στάση των επιχειρήσεων.

Συγκριτικά με τις εκτιμήσεις, οι **προσδοκίες** των επιχειρήσεων για το άμεσο μέλλον διαμορφώνουν σημαντικά πιο ευνοϊκό κλίμα, με τα σχετικά ισοζύγια απαντήσεων να σημειώνουν αισθητή βελτίωση.

Εξειδικεύοντας, οι εκτιμήσεις σχετικά με την πορεία της επιχειρηματικής δραστηριότητας **σε όρους αξίας πωλήσεων** αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα βελτίωσης του επιχειρηματικού κλίματος, με τα σχετικά ισοζύγια απαντήσεων να διαμορφώνονται σε πιο ήπια αρνητικά επίπεδα συγκριτικά με τις προηγούμενες έρευνες. Αισιόδοξες καταγράφονται και οι προσδοκίες των επιχειρήσεων και για το άμεσο μέλλον (επόμενο τρίμηνο), με το σχετικό ισοζύγιο απαντήσεων να διαμορφώνεται για πρώτη φορά σε θετικά επίπεδα (σε σχέση με τις προηγούμενες έρευνες) σημειώνοντας σημαντική βελτίωση.

Οριακά ενισχυμένες καταγράφονται οι εκτιμήσεις και προσδοκίες των επιχειρήσεων αναφορικά με την πορεία της **εξαγωγικής τους δραστηριότητας** το τρέχον έτος, με τη μετριοπαθή στάση ωστόσο (όπως αυτή εκφράζεται μέσω της ουδέτερης επιλογής της «σταθερότητας» των εξαγωγών) να εξακολουθεί να υιοθετείται από την πλειοψηφία των συμμετεχόντων στην έρευνα. Ο εξαγωγικός προσανατολισμός των επιχειρήσεων εξακολουθεί να είναι ιδιαίτερα περιορισμένος (επιβεβαιώνοντας τα αποτελέσματα των προηγούμενων ερευνών), με τις επιχειρήσεις που εμφανίζουν εξαγωγική δραστηριότητα να αποτελούν τη μειοψηφία και τις **εξαγωγικές τους επιδόσεις** να διαμορφώνονται σε ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα.

Αποκλιμακωμένες χαρακτηρίζονται οι **συνθήκες ρευστότητας** για την πλειοψηφία των επιχειρήσεων, για το τρέχον τρίμηνο με τα ισοζύγια απαντήσεων να διαμορφώνονται σε λιγότερο αρνητικά επίπεδα συγκριτικά με τα αποτελέσματα των προηγούμενων ερευνών, ενώ όσον αφορά τις προσδοκίες για το επόμενο τρίμηνο, σημειώνεται για πρώτη φορά θετικό ισοζύγιο απαντήσεων.

Όπως προέκυψε και κατά την ανάλυση των αποτελεσμάτων των δύο προηγούμενων ερευνών, ο εξαγωγικός προσανατολισμός των επιχειρήσεων του δείγματος εξακολουθεί να διαμορφώνεται ιδιαίτερα περιορισμένος, με τη συντριπτική πλειοψηφία (70,4%) των συμμετεχόντων στην έρευνα να δηλώνει ότι δεν πραγματοποίησε πωλήσεις σε πελάτες του εξωτερικού το 2020. Το ύψος των επενδυτικών δαπανών των επιχειρήσεων -ως ποσοστό επί του κύκλου εργασιών- παρουσιάζεται, όπως και στην 1^η και 2^η έρευνα, σε χαμηλά επίπεδα.

Αναφορικά με την εξέλιξη των **θέσεων απασχόλησης** και των **επενδυτικών δαπανών**, οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων χαρακτηρίζονται, όπως και στην 1^η και 2^η έρευνα, μετριοπαθείς. Τα σχετικά ισοζύγια απαντήσεων για τις εκτιμήσεις σημειώνουν οριακά θετικές τιμές για την απασχόληση και οριακά αρνητικές τιμές για τις επενδυτικές δαπάνες, ως αποτέλεσμα των ουδέτερων απαντήσεων που επιλέγει η συντριπτική πλειοψηφία των συμμετεχόντων. Ωστόσο οι προσδοκίες και για τα δύο μεγέθη σημειώνουν ενίσχυση με τα σχετικά ισοζύγια να διαμορφώνονται θετικά.

Αναφορικά με την **τιμολογιακή πολιτική**, προκύπτει ότι για την πλειοψηφία των επιχειρήσεων οι τιμές χρέωσης παραμένουν σταθερές καθ' όλη τη διάρκεια της υπό εξέταση περιόδου, τόσο για τους εγχώριους πελάτες όσο και για τους πελάτες από το εξωτερικό γεγονός που επιβεβαιώνεται και από τα αποτελέσματα της 1^{ης} και 2^{ης} έρευνας. Παράλληλα όμως, παρατηρείται η τάση της μετακίνησης των επιχειρήσεων προς την πολιτική της αύξησης των τιμών στην εγχώρια αγορά αλλά και στην αγορά του εξωτερικού.

Η εξέλιξη του απαιτούμενου χρονικού διαστήματος για την **είσπραξη των απαιτήσεων** εκ μέρους των επιχειρήσεων, δείχνει σε γενικές γραμμές να προσαρμόζεται με την αντίστοιχη εξέλιξη του χρονικού διαστήματος που μεσολαβεί για την **εξόφληση των υποχρεώσεων** όπως παρατηρήθηκε και στη 2^η έρευνα. Παράλληλα, στο πλαίσιο της παρούσας έρευνας παρατηρείται ενίσχυση των προβλέψεων για αύξηση του χρονικού διαστήματος που απαιτείται τόσο για την είσπραξη των απαιτήσεων όσο και για την εξόφληση των υποχρεώσεων των επιχειρήσεων.

Οι επιχειρήσεις του Πειραιά εμφανίζουν ελαφρώς υψηλότερο επίπεδο αισιοδοξίας σχετικά με την πορεία τους στο **μεσοπρόθεσμο μέλλον**, κρίνοντας προφανώς ότι οι συνθήκες της οικονομίας θα βελτιωθούν σταδιακά το επόμενο διάστημα. Ως αποτέλεσμα, η σχετική πλειοψηφία (45,2%) δηλώνει **αρκετά αισιόδοξο** για το μέλλον της επιχείρησής του.

Εξαιτίας του έντονα ευμετάβλητου οικονομικού κλίματος, το μεγαλύτερο ποσοστό των επιχειρήσεων του δείγματος πραγματοποίησε **οργανωτικές και λειτουργικές αλλαγές** προκειμένου να ανταποκριθεί στις νέες συνθήκες που δημιούργησε η πανδημία. Ο περιορισμός των λειτουργικών δαπανών αποτελεί την πιο δημοφιλή πρακτική μεταξύ των συμμετεχόντων, ενώ ακολουθούν η αναστολή συμβάσεων εργασίας, η ψηφιακή αναβάθμιση της επιχείρησης και η εφαρμογή της τηλεργασίας.

Όπως και στις δύο προηγούμενες έρευνες η πλειοψηφία του δείγματος των επιχειρήσεων αξιοποίησε κάποιο από τα **μέτρα της πολιτείας** για την στήριξη των επιχειρήσεων απέναντι στις δυσμενείς συνθήκες που επέφερε η πανδημία με δημοφιλέστερη απάντηση και στα πλαίσια της παρούσας έρευνας τη λήψη ενίσχυσης μέσω του προγράμματος Επιστρεπτέας Προκαταβολής.

Όσον αφορά τις εκτιμήσεις των επιχειρήσεων σχετικά με την **πορεία του κλάδου** στον οποίο δραστηριοποιούνται προκύπτει ότι οι συμμετέχοντες είναι λιγότερο αισιόδοξοι για τις επιδόσεις του κλάδου στον οποίο δραστηριοποιούνται σε σχέση με τις επιδόσεις της επιχείρησής τους ως ξεχωριστή οντότητα (γεγονός που αποτέλεσε εύρημα και στις προηγούμενες έρευνες).

Τέλος, συγκρατημένο κλίμα αισιοδοξίας των επιχειρήσεων του δείγματος αναδεικνύουν και στην παρούσα έρευνα οι απαντήσεις αναφορικά με την εκτίμηση για το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την **επιστροφή στα επίπεδα της οικονομίας πριν την πανδημία** καθώς η σχετική πλειοψηφία (48,5%) θεωρεί ότι η επιστροφή στην «κανονικότητα» θα πραγματοποιηθεί σε λιγότερο από 1,5 χρόνο.